



delta
voorschool

Pedagogisch beleidsplan

DELTA VOORSCHOOL
LOCATIE: DE WESTHOEK



Versie 2023
Vastgesteld november 2022
Evaluatie november 2023

Inhoud

.....	1
Inleiding	5
Samenhang met andere documenten.....	5
Pedagogische doelstelling	5
Wat is een voorschool?	6
Organisatie.....	6
Doelgroep.....	6
Groepsgrootte	6
Opvang op vaste dagdelen.....	6
Openingstijden	6
Pedagogisch handelen volgens de vier pedagogische doelen	7
Het bieden van een veilige basis	7
Stimuleren van persoonlijke competentie	7
Bevorderen sociale competentie	7
Overdragen van normen en waarden	7
Pedagogisch medewerkers	8
Pedagogisch coach, VE coach en pedagogisch beleidsmedewerker.....	8
Aanbod	9
Het aanbod van de activiteiten.	9
Pedagogische doelen	9
Creatieve ontwikkeling.	10
Motorische ontwikkeling.	10
Cognitieve ontwikkeling.....	10
De keuze van het spelmateriaal.	11
De inrichting van de voorschoolruimte.....	11
De opzet van de dagdelen - dagritme	11
Activiteiten buiten het voorschoollokaal	12

Wennen.....	12
Aansluiting bij de basisschool.....	13
Overdracht naar groep 1 van de basisschool.....	13
Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie	14
Mentorschap.....	14
Kennismakingsgesprek.....	14
Oudercontacten bij het brengen en halen.....	14
Oudergesprekken.....	15
Inzet van ouders voor activiteiten	15
Oudercommissie/ ouderraadpleging	15
Informatieverstrekking.....	15
Doorgaande leer- en ontwikkellijn	15
Volgen, signaleren en vastleggen.....	15
Het bieden van extra ondersteuning	16
Peuterbespreking met IB-er (groepsbespreking).....	16
Signaleren en vervolgstappen.....	16
Externe instanties	16
Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	16
Visie en werkwijze.....	17
Voorwaarden.....	17
Uren aanbod.....	18
Observatie en registratie.....	18
Ouderbetrokkenheid.....	18
Beredeneerd aanbod	18
Inrichting van de ruimte.....	19
Aansluiting voor- en vroegschool.....	19
Opleidingseisen pedagogisch medewerkers.....	19
VVE-coach.....	19
Kwalitatief VVE-aanbod.....	19

Bijstellen van het beleid	20
Inzet vrijwilligers en stagiaires.....	20
Praktische zaken	20
Contactgegevens	20
Openingstijden en dagdeelcombinaties.....	21
Ziekmelding	21
Brengen en ophalen	21
Eten en drinken	21
Verjaardag	21
Zindelijkheidstraining	22
Omgaan met hygiëne en kinderziektes.....	22
Aanvullende locatie specifieke documenten	23

Inleiding

Dit document beschrijft de algemene uitgangspunten ten aanzien van het pedagogisch handelen binnen de voorscholen van Stichting Delta voorschool. Daarnaast wordt in het document de uitwerking en praktijk op de genoemde locatie beschreven. Wat in dit pedagogisch beleidsplan is beschreven is terug te zien in het dagelijkse handelen van de pedagogisch medewerkers van Delta voorschool.

De voorscholen van Delta-onderwijs bieden een stimulerende omgeving waar de kinderen zich prettig voelen, vertrouwen hebben in hun mogelijkheden en voor zichzelf opkomen. Mede hierdoor kunnen zij respect ontwikkelen voor zichzelf en anderen, positief in de maatschappij staan, zelfstandig en sociaalvaardig worden. Om dit te bereiken werken uitsluitend gediplomeerde pedagogisch medewerkers op de groepen. De pedagogisch medewerker is bewust bezig met de aan haar toebedeelde verantwoordelijkheid en neemt deze taak met veel deskundigheid en passie op zich.

Al onze voorscholen bieden een VE-programma aan, hoe we dit vorm geven wordt in dit document beschreven.

Dit plan wordt jaarlijks in november geëvalueerd en bijgesteld. Dit gebeurt zowel op stichtings- als locatieniveau.

Samenhang met andere documenten

Dit plan is niet los te zien van het opleidingsplan en het coachplan. Deze drie documenten vormen samen het pedagogische beleid van onze stichting en locaties.

Pedagogische doelstelling

Missie

Kinderen en pedagogisch medewerkers begeleiden in hun ontwikkeling tot gelukkige, zelfstandige en kritische wereldburgers, die ruimdenkend en respectvol in verbinding staan met anderen en zo bijdragen aan een duurzame samenleving.

Onze waarden

Delta voorschool is een waarden gedreven organisatie. Dat wil zeggen dat we onze waarden, eigenheid, vertrouwen, ontwikkeling en verbinding, willen terugzien in alles wat we doen en wat anderen op onze voorscholen ervaren, qua uitstraling, communicatie, houding en gedrag.

Cultuur

We werken toe naar een professionele cultuur, waarin we er een gewoonte van maken om elkaar vanuit de aanwezige kwaliteiten te versterken.

Onze visie

Bevlogen onderwijs voor de wereld van morgen

Wij geloven erin dat alle kinderen het recht hebben om hun eigen talenten en persoonlijkheid te ontwikkelen en volwaardig te participeren in een verbonden en dynamische wereld. We blijven voort- bouwen op een stevige basis met meetbare kennis en kunde, maar we streven ook naar een merkbare ontwikkeling in zelfbewustzijn, zelfredzaamheid, zorg voor de ander en de omgeving en samen leren en ontdekken.

Kwaliteit

In onze voorscholen gaan we voor een kwalitatief sterke en fijne PeuterTijd voor kinderen en pedagogisch medewerkers. Om samen te weten welk handelen we van elkaar mogen verwachten, is een kwaliteitskaart ontwikkeld: *Zo doen wij dat! – PeuterTijd*. Per indicator is in verschillende items geformuleerd welk handelen we

van elkaar mogen verwachten. De manier waarop dit er in de praktijk uit kan zien bespreken en verkennen we steeds met elkaar.

Wat is een voorschool?

Delta voorschool biedt de mogelijkheid aan peuters van 2,5 jaar tot 4 jaar om zich twee dagdelen per week op een leuke leerzame manier voor te bereiden op de basisschool. Hierbij staan spelen, ontwikkelen en ontmoeten voorop. De peuters krijgen een goed doordacht programma aangeboden door gekwalificeerde, ervaren pedagogisch medewerkers. De vertrouwde omgeving nodigt de kinderen uit om spelenderwijs te leren, te ontdekken, plezier te maken en in contact te komen met leeftijdgenootjes.

Er is een nauwe samenwerking met groep 1-2. De voordelen hiervan zijn dat de kinderen nauwelijks moeite hebben met de start in groep 1. Daarnaast kunnen we de kinderen die hier behoefte aan hebben op deze manier extra uitdaging bieden.

De methode en de werkwijze hebben een doorgaande lijn binnen de school. Er wordt meegedaan aan activiteiten van de basisschool, waardoor ook de leerlingen en leerkrachten bekend zijn voor de peuters.

Organisatie

Doelgroep

De voorschool is toegankelijk voor alle peuters van 2,5 tot 4 jaar, ongeacht ras, geloof of cultuur. Onder bepaalde omstandigheden en in goed overleg met de pedagogisch medewerkers en bestuur, kunnen kinderen met een lichamelijke handicap worden toegelaten.

Groepsgrootte

Alle voorscholen van Delta-voorschool zijn gehuisvest bij een basisschool. Op de betreffende basisschool is er maximaal 1 voorschoolgroep. In de voorschoolgroep worden kinderen opgevangen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar. Een groep kan bestaan uit maximaal 8 kinderen waarop 1 pedagogisch medewerker werkzaam is of uit maximaal 16 kinderen waarop 2 pedagogisch medewerkers zijn.

Opvang op vaste dagdelen

Kinderen bezoeken de voorscholen op twee vaste dagdelen in de week. De samenstelling van groepen wijzigt in het algemeen alleen als kinderen doorstromen naar de basisschool en er daardoor ruimte komt voor nieuwe peuters. Dit zorgt voor stabiliteit in de groep, waardoor kinderen zich vertrouwd kunnen voelen met hun leeftijdsgenoten.

Wanneer een kind in aanmerking komt voor VVE dan bezoekt hij/zij de voorschool op 4 vaste dagdelen, voor minstens 16 uur in de week. (960 uur in 1,5 jaar tijd)

Openingstijden

De voorschool is in de ochtend geopend van 8.30u tot 12.30u en in de middag van 13.00u tot 17.00u. Hiermee duurt een dagdeel op de voorschool 4 uur. Dagdelen op de Westhoek:

Maandagochtend	Maandagmiddag
Dinsdagochtend	Dinsdagmiddag
Woensdagochtend	
Donderdagochtend	Donderdagmiddag
Vrijdagochtend	

Pedagogisch handelen volgens de vier pedagogische doelen

Op onze voorscholen zorgen we voor een verantwoorde opvang. We stellen ons ten doel om elke peuter, naar eigen tempo, optimale mogelijkheden te bieden tot de ontwikkeling van zijn unieke kwaliteiten.

Aan deze doelstelling wordt gewerkt vanuit de vier opvoeddoelen van prof. Riksen Walraven:

- **Emotionele veiligheid**
Dat wil zeggen dat op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- **Persoonlijke competenties**
Kinderen worden spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, om kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- **Sociale competenties**
Kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, om kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden;
- **Normen en waarden**
Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Het bieden van een veilige basis

Delta-voorschool draagt zorg voor een omgeving waarbij de sociale en emotionele veiligheid wordt gewaarborgd. Hierbij is de vertrouwensband tussen de pedagogisch medewerker en het kind van grote waarde. Met het aanbod streven we naar een huiselijke en herkenbare omgeving met vaste rituelen en activiteiten. Door het ervaren van veiligheid is het kind in staat om zich te ontwikkelen.

Stimuleren van persoonlijke competentie

Ieder kind heeft zijn eigen unieke kwaliteiten, talenten en behoeften. We geloven dat elk kind van nature nieuwsgierig is en kan en wil ontwikkelen/ leren. Om deze ontwikkeling te stimuleren is -naast de kennis en kunde van de pedagogisch medewerkers- een met zorg ingerichte, uitdagende omgeving voorwaarde.

Bevorderen sociale competentie

We geloven dat iedereen erbij hoort en van waarde is. In relatie met anderen leer je jezelf kennen. Door ervaringen op te doen met andere kinderen en volwassenen maken we het mogelijk om op sociaal vlak te groeien. In interactie met elkaar ontdekken we de wereld. Samen spelen, elkaar helpen, mee opruimen, (speciale) activiteiten en ontdekken staan centraal in de groepen.

Overdragen van normen en waarden

Het leren en ontdekken van normen en waarden zijn nodig om mee te kunnen doen in onze samenleving. In de dagelijkse praktijk op de groep mogen kinderen op een natuurlijke manier de normen en waarden van onze samenleving ontdekken en zich eigen maken. De pedagogisch medewerker is hierbij voorbeeld, zowel in taal als in handelen.

We accepteren geen enkele vorm van agressie en verwachten dit ook van de volwassenen die betrokken zijn bij de opvoeding van het kind.

Dit alles is terug te zien in:

- De opzet van de dagdelen

- Het aanbod van de activiteiten
- De keuze van het speelmateriaal
- De inrichting van de voorschool
- De houding en werkwijze van de pedagogisch medewerkers

Pedagogisch medewerkers

Een belangrijke voorspeller van de kwaliteit van de voorschool is de kwaliteit van de pedagogisch medewerker. Als zij de kennis en vaardigheden hebben om de kinderen in hun ontwikkeling te volgen en stimuleren, waarbij zij ook de ouders kunnen meenemen in wat belangrijk is voor de ontwikkeling van hun kind, dan is er veel te winnen. Als pedagogisch medewerkers hun vak goed verstaan, kunnen zij het verschil maken.

Delta voorschool gaat voor een kwalitatief sterke en fijne peutertijd voor kinderen en medewerkers. We zetten in op een professionele cultuur, waarin we er een gewoonte van maken om elkaar vanuit de aanwezige kwaliteiten te versterken. We bieden de medewerkers de mogelijkheid om zich te blijven ontwikkelen, middels scholing, intervisie momenten en coaching. Hoe we dit doen staat beschreven in het *coachplan* en het *opleidingsplan*. Door beleidsmatige en coachende ondersteuning willen we een kwaliteitsslag maken om uiteindelijk te zorgen voor optimale ontwikkelingskansen voor onze peuters.

Pedagogisch coach, VE coach en pedagogisch beleidsmedewerker

De pedagogisch coach is de spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. De pedagogisch coach helpt de pedagogisch medewerkers bij het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden en achterhaalt samen met de pedagogisch medewerkers hun coaching behoeften. Op de voorscholen van Delta is de IB-er ook pedagogisch coach. Zij is regelmatig in de voorschool te vinden en helpt de pedagogisch medewerkers om zowel hun pedagogische als didactische vaardigheden te ontwikkelen en te verbeteren. Ook ondersteunt zij de medewerkers bij de begeleiding van de groep kinderen.

De pedagogisch coach is tevens beleidsmedewerker en VE-coach. Indien de school niet beschikt over een gecertificeerde pedagogisch coach, wordt er gebruik gemaakt van een bovenschoolse pedagogisch coach.

De pedagogisch beleidsmedewerker heeft als doel om bij te dragen aan de voorbereidingen, ontwikkelingen en uitvoering van het pedagogisch beleid en middels coachen het verbeteren van de kwaliteit van pedagogische werkzaamheden.

Binnen Delta voorschool wordt deze functie voor 25 uur per jaar vervuld door de pedagogisch coach van iedere locatie en voor de overige 25 uur per locatie door twee voorschool brede beleidsmedewerkers.

De uren in te zetten voor pedagogisch coach, beleidsmedewerker en VE coach worden jaarlijks vastgesteld op 1 januari. De uren en waaraan we deze besteden zijn terug te vinden in het coachplan.

School	fte	pedagogisch coach uren per jaar	doelgroep peuters 1-1-23	VE coachuren per jaar	uren pedagogisch beleids-coach locatie	uren pedagogisch beleids-coach bovenschools	totaal uren locatie per jaar
Westhoek	2,4	24	7	70	25	25	119

Aanbod

Het aanbod van de activiteiten.

Het aanbieden van de activiteiten is een middel om de 3 basisfuncties; spelen, ontwikkelen en ontmoeten bij peuters te stimuleren. Om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de peuter, worden gevarieerde activiteiten aangeboden waarbij de volgende ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd:

- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Motorische ontwikkeling
- Taalontwikkeling
- Rekenontwikkeling

De thema's en daarbij behorende activiteiten worden afgestemd op de ervaringsdoelen van Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) en er wordt gewerkt met de methode Uk en Puk. Gedurende het anderhalf jaar dat de peuter de voorschool bezoekt, komen alle ervaringsdoelen aan bod. De thema's worden samen met de kinderen verder vormgegeven, op die manier sluiten we aan bij de belevingswereld van de kinderen en vergroten we de betrokkenheid.

Spelactiviteiten vormen het hart van de activiteiten met jonge kinderen. Niet alleen omdat jonge kinderen niets liever doen, maar ook omdat spelactiviteiten de beste kansen geven op leer- en ontwikkelprocessen. Alles is te leren in goede spelactiviteiten. Peuters leren om te experimenteren, te onderzoeken, te maken, te ervaren wat het is om samen te zijn, te praten en te denken met elkaar. In spel ontwikkelen jonge kinderen zich optimaal. Ze vinden wegen om zich steeds beter uit te drukken, zich dingen voor te stellen en te verbeelden, zich aan regels te houden. Wanneer kinderen hun spelvaardigheid goed ontwikkelen worden ze sociaal en emotioneel bekwaam, gebruiken ze meer taal en ontwikkelen ze hun creativiteit.

Steeds wordt gezocht naar een aanbod wat voor kinderen interessant en uitdagend is. Kringmomenten met alle peuters worden vooral gebruikt voor korte, sociale activiteiten zoals samen zingen of vieren. Een (kring)activiteit gericht op ervaringsdoelen vindt plaats in kleine groepjes van maximaal 5 peuters. Voor VE-leerlingen geldt dat er specifieke doelen worden opgesteld en deze worden meerdere malen aangeboden en geëvalueerd binnen het thema.

Pedagogische doelen

Ervaren van sociale en emotionele veiligheid

De voorschool draagt zorg voor een opvoedsituatie waarbij de sociale en emotionele veiligheid wordt gewaarborgd. Hierbij is het van belang dat er een vertrouwensband is tussen de pedagogisch medewerker en het kind. Op de voorschool streven we naar een herkenbare omgeving, vaste rituelen en activiteiten. We maken gebruik van een risico-inventarisatie ten aanzien van veiligheid en gezondheid, welke minimaal jaarlijks wordt getoetst door de GGD. Door het ervaren van veiligheid is het kind in staat om zich naar eigen mogelijkheden te ontwikkelen. Hierbij is het belangrijk dat de peuters en de pedagogisch medewerkers met elkaar vertrouwd raken. Ook de sfeer speelt een belangrijke rol.

Ontwikkelen van sociale competenties

Door ervaringen op te doen met andere mensen is het mogelijk om te groeien, ieder in zijn eigen sociale competenties. De voorschool draagt bij aan de wereld zoals hij werkelijk is. Kinderen gaan met elkaar de wereld

ontdekken. Samen spelen, elkaar helpen, mee opruimen, (speciale) activiteiten en ontdekken staan centraal in de groep.

Het kind ontwikkelt zo de sociale cognitie; hoe neemt een kind zichzelf en de ander waar en wat zijn daarvan de gevolgen voor hun gedrag en dat van anderen. En sociaal competent gedrag; leren delen, naar elkaar luisteren, op elkaar wachten, helpen met opruimen, elkaar helpen, rekening houden met een ander en het kenbaar maken van wensen en emoties naar de ander.

Ontwikkelen van persoonlijke competenties

Ieder kind heeft zijn eigen talenten. Door kinderen te accepteren met al hun persoonlijkheden, mogen kinderen in hun eigen tempo ontwikkelen, op verstandelijk, emotioneel en lichamelijk gebied. Hun omgeving moet hiervoor uitdagend zijn, zowel in ruimte en materiaal, als ook door de kennis van de pedagogisch medewerker. De kinderen ontwikkelen zelfbesef en zelfkennis. Ze leren dat ze iemand zijn, los van de anderen met eigen gedachten en gevoelens. Het gaat om wie je bent, wat je kunt en hoe je eruit ziet. Vanaf ongeveer 5 jaar realiseren kinderen dat ze een 'ik' zijn en dat bepaalde eigenschappen bezitten.

Ontdekken van waarden en normen

Het ontwikkelen van waarden en normen heeft te maken met de sociale werkelijkheid van een kind en heeft raakpunten met de ontwikkeling van het geweten. Normen en waarden zijn van groot belang in het eigen maken van keuzes.

Op onze voorschool hebben we duidelijke omgangs- en gedragsregels voor de kinderen. Door goed in te spelen op diverse leermomenten die zich voordoen in het groepsgebeuren ervaart het kind over wat goed is en wat niet goed is. De pedagogisch medewerker geeft het goede voorbeeld aan de kinderen en aan haar collega's.

Tijdens de opvang accepteren we geen enkele vorm van agressie, dit verwachten we ook van de volwassenen die betrokken zijn bij de opvoeding van het kind

Creatieve ontwikkeling.

Kinderen leren zich op hun eigen manier uit te drukken. Peuters creëren al doende. Ze hebben plezier in lekker bezig zijn, het resultaat is niet belangrijk. Oudere peuters krijgen wat meer behoefte om iets concreets te maken. Creatief zijn is meer dan alleen knutselen. Creatief zijn is ook oplossingen bedenken in allerlei situaties. Bij het stimuleren van de creatieve ontwikkeling is het van belang dat de peuters zich vrij en veilig voelen. Pas dan zullen ze iets van zichzelf naar buiten brengen.

Motorische ontwikkeling.

Bij de ontwikkeling van de motoriek gaat het om het krijgen van fysieke controle over de bewegingen. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt in grote motoriek en kleine motoriek. Mogelijke activiteiten voor de grote motoriek: fietsen, glijden, rennen, springen, enz.

Mogelijke activiteiten voor de kleine motoriek: blokken stapelen, kralen rijgen, plakken, knippen, enz.

Cognitieve ontwikkeling.

Bij de cognitieve ontwikkeling gaat het om:

- Het onderscheiden en herkennen van voorwerpen
- Het herkennen van eigenschappen van voorwerpen
- Verbanden leggen tussen gebeurtenissen
- Onderscheid zien tussen fantasie en werkelijkheid
- Het vermogen om taal toe te passen (zowel verbaal als non-verbaal)
- Door het aanbieden van taal leren de kinderen de taal te begrijpen en gebruiken.

Een concreet voorbeeld van bovenstaande punten:

- Spelletje met vormen en kleuren
- Het gebruik van de logoplaten
- De huishoek voor fantasiespel
- Buitenspelen
- Knutselen
- Blokken bouwen

De keuze van het spelmateriaal.

De voorschool zorgt voor een zo rijkmogelijke leeromgeving, zowel binnen als buiten. We werken met realistische materialen, waarbij we oog hebben voor de veiligheid. Kinderen wordt geleerd hoe ze veilig met een materiaal kunnen spelen.

We kiezen voor aantrekkelijk prikkelend materialen. Ook gaan we uit van duurzaamheid. Het allerbelangrijkste is dat het spelmateriaal aansluit bij de ontwikkelingsfase van de peuter.

Het aanbod van het spelmateriaal wordt bewust gedoseerd en regelmatig gewisseld zodat kinderen weer geprikkeld raken. Het spelmateriaal dat die dag aangeboden wordt, staat in het zicht en binnen bereik van de kinderen zodat ze het zelfstandig kunnen pakken en opruimen.

De inrichting van de voorschoolruimte

Bij de inrichting van de ruimte vinden wij het belangrijk dat er verschillende “hoeken” worden ingericht. Elke activiteit vraagt om een eigen sfeer en Materialen die daarbij horen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Huishoek
- Bouwhoek
- Autohoek
- Bewegingsruimte
- Leeshoek/ontspanhoek
- Knutselruimte

De opzet van de dagdelen - dagritme

Het programma van de voorschool is opgebouwd uit verschillende activiteiten, die ervoor zorgen dat alle ontwikkelingsdoelgebieden automatisch aan bod komen. Peuters hebben behoefte aan veiligheid en structuur. Daarom is het van belang, dat het programma volgens een bekend, steeds terugkerend, stramien verloopt.

We gebruiken dagritmekaarten om het verloop van de dag zichtbaar en overzichtelijk te maken voor de kinderen. De dagritmekaarten hangen in de groepsruimte, duidelijk zichtbaar, op ooghoogte van de kinderen. Dagelijks wordt met de kinderen bekeken en besproken hoe het dagdeel ingedeeld is.

Het standaard dagritme ziet er als volgt uit:

Algemeen programma:

- | | |
|------------|--|
| 8.25/12.55 | De deur gaat open. Peuters mogen naar binnen en mogen gaan vrij spelen. |
| 9.00/13.30 | We gaan in de kring, bekijken de logo kaarten en lezen een boekje. We sluiten af met de dagritme kaarten. |
| 9.20/13.50 | We doen een spelletje/verhaaltje/puzzel met de VVE peuters en een paar reguleren peuters in een klein groepje. Dit doen we ongeveer 5 minuten. |

Vrij spel.

- | | |
|-------------|---|
| 10.00/15.00 | We starten de verschoonronde. We gaan met de kinderen naar de wc die zindelijk zijn en verschonen de kinderen die een luier aan hebben. |
| 10.15/15.15 | We gaan opruimen en als dat klaar is gaan we fruit eten. |
| 10.45/15.45 | We gaan naar buiten. |
| 12.30/17.00 | We gaan weer naar huis. |

Specifiek voor de ochtend:

11.15 we gaan weer naar binnen, wassen onze handjes en beginnen met muziek kwartier.

11.45 we zitten aan tafel en gaan onze boterhammetjes eten.

Specifiek voor de middag:

16.30 We gaan weer naar binnen, wassen onze handjes en beginnen met muziek kwartier. Daarna eten we nog een koekje.

De tijden zijn zo nodig aan te passen. Wanneer de peuters lekker aan het spelen zijn dan mag de tijd daarop aangepast worden. Dit geldt ook voor het buiten spelen.

Bij incidentele activiteiten, zoals het vieren van een verjaardag of een uitstapje, worden de bijbehorende dagritme kaarten toegevoegd.

De kringmomenten, het fruit eten en de broodmaaltijd zijn de activiteiten die gezamenlijk met alle peuters en de pedagogisch medewerkers ondernomen worden. Gedurende de andere momenten bieden de pedagogisch medewerkers geleide activiteiten aan, aan kleine groepjes kinderen of individuele kinderen. Ook observeren ze de kinderen en sluiten ze aan bij het spel van de kinderen om zo samen plezier te hebben, te ontdekken en te leren.

Steeds wordt gezocht naar een aanbod wat voor kinderen interessant en uitdagend is. Kringactiviteiten met alle peuters worden tot een minimum beperkt en worden met name gebruikt voor korte, sociale momenten (als samen zingen of vieren).

Tijdens de routinemomenten (zoals jas aan-/uitdoen, tas opruimen, naar toilet gaan) wordt er vooral aandacht besteed aan het stimuleren van de zelfredzaamheid.

Ieder dagdeel duurt 4 uur. Bij de opzet van de dagdelen is er bewust rekening mee gehouden dat de kinderen hun rust kunnen pakken. Actieve en rustige activiteiten wisselen elkaar af.

Activiteiten buiten het voorschoollokaal

In principe werken en spelen de peuters in het daartoe bestemde voorschoollokaal. Als het spel plaats vindt buiten de groep (zoals buiten of in een andere ruimte), zorgt de pedagogisch medewerker voor gepaste nabijheid en een veilige en vertrouwde begeleiding. De pedagogisch medewerker heeft ook buiten de groep dan ook alle aandacht voor de kinderen van haar groep.

Het aanbieden van activiteiten buiten de groep kan verschillende bedoelingen hebben;

- het kind kan ervaren dat het leuk is om samen iets te doen met oudere schoolkinderen;
- het kind kan zich bezighouden met activiteiten waar het uit zichzelf soms niet toe komt en die stimulerend zijn voor de ontwikkeling;
- met anderen iets doen, nodigt uit tot mee- of nadoen;
- het kind leert spelenderwijs omgangsvormen en sociaal gedrag;
- het kind maakt kennis met het 'grotere' schoolgebouw.

Wanneer een uitstapje buiten de school wordt gemaakt, worden kinderen en ouders hier vooraf van op de hoogte gebracht. De pedagogisch medewerkers zullen vooraf inschatten (op basis van de aard van de activiteit) hoeveel begeleiding meegaat.

Verder volgen wij het Protocol Leerlingenvervoer en Veiligheid van De Westhoek (zie bijlage 1)

Wennen

Een wenperiode is bedoeld om elkaar te leren kennen. Wennen vereist zorgvuldigheid, omdat dit de basis legt voor het verdere verloop van de voorschoolse periode. Voordat het kind de eerste dag op de voorschool komt, bestaat de mogelijkheid om het kind te laten wennen. We kijken samen goed naar de behoefte van het kind en

ouder(s)/ verzorger(s) en maken hierover afspraken bij de kennismaking. De ouders en het kind krijgen de mogelijkheid om op hun eigen manier te wennen aan de nieuwe situatie.

Iedereen heeft een wenperiode nodig. De duur is afhankelijk van de behoeften van het kind. De pedagogisch medewerker is steeds alert op signalen van welbevinden en kijkt wat nodig is om ervoor te zorgen dat het kind zich fijn en veilig te voelt op de groep. Als dit na een lange periode nog niet het geval is, dan wordt er samen met de ouder en de pedagogisch medewerker naar een passende oplossing gezocht. Ouders mogen de eerste paar keer even samen binnen komen met het kind. We vragen ook of de ouders iets vertrouwds van thuis mee willen nemen (bijvoorbeeld een knuffel).

Aansluiting bij de basisschool

De voorschool en de basisschool zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De voorschool sluit dan ook aan bij de missie en visie van de school. De pedagogisch medewerkers handelen vanuit dezelfde kernwaarden.

Missie van de Westhoek:

Op de Westhoek vinden wij het vakmanschap van onze leerkrachten, hun pedagogische en didactische vaardigheden, het uitgangspunt voor het ontwikkelen van onze leerlingen.
(tijdloze leerprincipes waarin de leerkrachten zich steeds blijven ontwikkelen als professional)

Visie van de Westhoek:

Op de Westhoek leren kinderen met plezier en groeien zij uit tot positieve mensen die met een open blik hun plek in de wereld vinden.

Overdracht naar groep 1 van de basisschool

De ontwikkeling van ieder kind (voorschool en groep 1-2) wordt geregistreerd in “*KIJK!*” (kindvolgsysteem). Zodra het kind 4 jaar is en de overstap maakt naar de kleutergroep, vindt er een warme overdracht plaats met de leerkracht van de nieuwe groep. Met de ouders wordt een afsluitend gesprek gevoerd aan de hand van de “*KIJK!*”.

De kleuterjuf waar het kind bij in de klas komt, komt voordat het kind start en gaat oefenen bij ons in de groep even kennismaken met het kind. Zo heeft het kind de juf al even gezien in zijn/haar eigen vertrouwde omgeving.

Bij de overgang van voorschool naar de basisschool dragen wij verschillende gegevens over de ontwikkeling van het kind over. Naast de warme overdracht is er ook een digitale overdracht van het dossier “*Kijk!*” en ParnasSys.

We vragen hiervoor officieel toestemming aan de ouders (AGV), dit doen wij middels een papieren toestemmingsformulier.

Met deze zorgvuldige overdracht kan in groep 1 worden aangesloten bij de behoeften van het kind. Ongeveer 6 weken na start op de basisschool worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek over de leerling.

De voorschool is in het geval van een VVE leerling wettelijk verplicht is om informatie aan de basisschool over te dragen over het programma van voorschoolse educatie dat een leerling heeft gevolgd en de duur van het gevolgde programma, hiervoor hoeven ouders/verzorgers dus geen toestemming te geven. Pedagogisch medewerkers geven dit aan in ParnasSys.

Medische gegevens, adresgegevens etc dienen ouders/verzorgers zelf over te dragen aan de basisschool, dit doen zij middels de inschrijving op de basisschool.

Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

De betrokkenheid en participatie van ouders vinden we van groot belang. We zien ouders als specialist van hun kind. In samenwerking zorgen we voor een optimale groei van iedere peuter. Ouders worden op verschillende vlakken betrokken bij de organisatie van de voorschool. Uiteraard zijn ouders betrokken bij hun eigen kind, maar daarnaast worden ouders ook betrokken bij activiteiten en het beleid. Bijvoorbeeld;

Bij ieder thema krijgen ouders een themabrief met daarin bv de woorden waar we aan gaan werken en de boekjes die we lezen.

We hangen de logo kaarten van het thema in de groep, zodat ouders kunnen zien aan welke woorden we werken.

Op ouderportaal komt informatie over bv vieringen.

De mentor heeft regelmatig een gesprekje met de ouders over hoe het gaat met de (VVE-) peuters. Opvallende zaken en afspraken worden genoteerd.

We delen onze observaties met ouders in een gesprek als een kind 3 jaar is of een half jaar bij ons is en bij 4 jaar. Het 4-jarigen gesprek is tevens een doorstroomgesprek.

Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouder, om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken.

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. Omdat we het belangrijk vinden dat er een goed band ontstaat tussen de mentor, de ouders en het kind zullen we de wisseling van mentor tot een minimum proberen te beperken.

De ouders krijgen vooraf aan de plaatsing persoonlijk bericht wie van de pedagogisch medewerker mentor van hun kind is.

Door zowel ouder als pedagogisch medewerker wordt belang gehecht aan uitwisseling van informatie inzake;

- hoe het kind zich ontwikkelt,
- het sociaal gedrag van het kind,
- bijzondere voorvallen op de voorschool of thuis,
- afstemming in handelen.

Ouder en pedagogisch medewerker zijn afhankelijk van de informatie die zij van elkaar krijgen. De pedagogisch medewerker draagt er dan ook zorg voor dat de overdracht tussen ouder en pedagogisch medewerker op gang komt en gehandhaafd blijft. Tussen pedagogisch medewerkers onderling vindt bij wisseling van personeel altijd een overdracht plaats, waardoor er een goede informatie-uitwisseling betreffende het individuele kind is. Een ouder krijgt ruimte om vragen te stellen en met opmerkingen te komen.

Kennismakingsgesprek

In de periode voor het kind mag starten bij ons ontvangt het kind (en de ouders) een uitnodigingskaart van ons thuis. Daarop staat wanneer het kind voor het eerst bij ons mag komen.

We vragen de ouders altijd de eerste keer een kwartiertje later te komen zodat we even de tijd hebben om alles te laten zien en persoonlijk even te vertellen over de werkwijze van onze voorschool.

Oudercontacten bij het brengen en halen

Tijdens de haal- en brengmomenten wisselen pedagogisch medewerker en ouder informatie uit over praktische zaken (zoals activiteiten of het samenspelen), maar ook over de thuis- en groepssituatie. Dit zijn meestal kortdurende contacten. Voor uitgebreidere vragen of opmerkingen kunnen ouders altijd een afspraak met de pedagogisch medewerkers maken.

Oudergesprekken

Vanuit ons kind-volgsysteem “KIJK” wordt er gewerkt met leeftijdsgebonden observatiemomenten. Om ouders up-to-date informatie te kunnen geven over de ontwikkeling van hun kind zal de mentor, na het invullen van de observatielijsten ouders uitnodigen voor een gesprek. Dit gesprek vindt plaats ronde de 3^e en 4^e verjaardag van het kind. Daarnaast zal de mentor te allen tijde met ouders in gesprek gaan, mocht hier aanleiding voor zijn.

Inzet van ouders voor activiteiten

Naast betrokkenheid bij de ontwikkeling van het kind, hebben we soms ook de hulp van ouders nodig bij de activiteiten. Bijvoorbeeld ondersteuning bij activiteiten, zoals Koningsspelen, een boswandeling en het jaarlijks uitstapje. Maar ook bijvoorbeeld bij de eindejaarschoonmaak aan het einde van het schooljaar vragen we de ouders om mee te helpen met het schoonmaken van al het speelgoed.

Oudercommissie/ ouderraadpleging

Voorschool de Westhoek streeft naar een eigen oudercommissie. De oudercommissie bestaat uit maximaal 3 ouders van voorschoolleerlingen. De oudercommissie heeft als doel namens de ouders te participeren in het beleid

van de voorschool om de kwaliteit van de voorschool te waarborgen of te verbeteren.

De oudercommissie vertegenwoordigt alle ouders van de voorschool en mag op bepaalde punten advies geven. Dit staat beschreven in het reglement oudercommissie Delta-voorschool, in te zien op school. De oudercommissie komt minimaal twee keer per jaar samen met de directie van de school.

Indien er geen oudercommissie kan worden gevormd worden de ouders op een andere manier geraadpleegd. Bijvoorbeeld via een informatieavond of een enquête.

Informatieverstrekking

Via het Ouderportaal en op de website wordt schoolbrede informatie verstrekt.

Ook worden er regelmatig foto's op Ouderportaal gezet om de ouders te laten zien wat we doen bij bv een thema of bij bv een viering van een feestdag.

Informatie over de ontwikkeling van het kind wordt mondeling overgedragen aan de ouders.

Doorgaande leer- en ontwikkelijn

Volgen, signaleren en vastleggen

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de kinderen aan de hand van “KIJK!-registratie”. Dit is een observatiesysteem om de ontwikkeling van een kind in kaart te brengen. Er wordt o.a. gekeken naar de sociaal- emotionele ontwikkeling, de spelontwikkeling, de spraak- taalontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en de motorische ontwikkeling. Deze informatie wordt op bepaalde momenten met ouders gedeeld. Ouders krijgen op deze manier informatie over het gedrag en welbevinden van het kind en over zijn/ haar persoonlijke ontwikkeling. Ouders hebben ten aller tijde recht op inzage van het volgsysteem.

De pedagogisch medewerkers observeren op verschillende manieren en verschillende momenten. Observatie kan bijvoorbeeld door actief mee te doen met het spel van de peuter of juist door dit spel van een afstand te bekijken. Een ander voorbeeld is dat tijdens een kringmoment een van de pedagogisch medewerkers observeert terwijl de andere pedagogisch medewerker de kring leidt. Ook verkrijgen de pedagogisch medewerkers informatie over de kinderen door met hen in gesprek te gaan.

Het kan zijn dat er zich zaken voor kunnen doen die opvallen en die meer zorg en/of begeleiding vragen. Deze bevindingen worden besproken tijdens een groepsbespreking of indien nodig tijdens een individuele bespreking met de intern begeleider van de school (IB-er).

In onze voorscholen zijn we gericht op afstemming. Steeds zijn we op zoek naar de juiste afstemming van ons aanbod op dit kind, waarbij we ons steeds afvragen: ‘Wat vraagt dit kind van mij?’

Bij het onderzoeken van de ondersteuningsbehoeften maken we een directe koppeling tussen de mogelijkheden van het kind en het handelen van de pedagogisch medewerker en mogelijke andere ondersteuners. De functie

van diagnostiek ligt op het breder analyseren van zowel de mogelijkheden van het kind als de context waarin het opdoen van ervaringsdoelen plaatsvindt. Zo wordt de invloed van de omgeving, op school en thuis meegenomen. In de analyse van deze gebieden en wordt gekeken naar belemmerende factoren, maar vooral naar de mogelijkheden van het kind en de omgeving. Omdat in de mogelijkheden kansen liggen om de ontwikkeling van het kind te stimuleren en om zo optimaal mogelijk af te stemmen op behoeften. We gaan daarbij steeds uit van wat het kind wél kan.

We streven er naar opvallende zaken zo vroeg mogelijk te signaleren. Deze opvallendheden worden altijd besproken met ouders.

Het bieden van extra ondersteuning

Als de ontwikkeling van een kind niet verloopt zoals we zouden verwachten op grond van handelingsgerichte observaties, intern overleg, intervisie met collega's, en evalueren gestelde ervaringsdoelen gaan we in de ondersteuningsprocedure over naar een volgend niveau. Het volgend niveau bestaat uit overleg met alle betrokkenen; pedagogisch medewerker, intern begeleider en ouders. Eventueel kan er ondersteuning gevraagd worden van onderwijsondersteuners die binnen de Delta stichting werken. Indien nodig schakelen we externen (buiten de stichting) ondersteuners in. We kijken hierbij gezamenlijk naar de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Peuterbespreking met IB-er (groepsbespreking)

Twee keer per jaar is er een groepsbespreking gepland. De pedagogisch medewerkers spreken met de intern begeleider alle peuters door. Er worden afspraken gemaakt over hoe de peuter het best begeleid kan worden. Als er sprake is van het bieden van extra zorg wordt er samen met de IB-er een stappenplan uitgezet.

Mogelijkheden zijn:

- Observatie door de IB-er in de groep.
- Inbrengen van de peuters in het peuterzorgteam.

Ouders worden op de hoogte gebracht van de zorgvragen die er over hun kind zijn. Mocht het nodig zijn om externe deskundigen in te schakelen dan wordt dit met de ouders overlegd.

Signaleren en vervolgstappen

Als uit de registratie een signaal komt op één van de ontwikkelingsgebieden, zal de pedagogisch medewerker dit signaal (in nauw overleg met de intern begeleider van de school) nader analyseren door gerichtere observaties. Ouders worden geïnformeerd en er wordt een gesprek gepland (eventueel in het bijzijn van de intern begeleider), waarin de observatie wordt besproken en samen wordt verkend of/ welke stappen gewenst zijn en wie deze gaat ondernemen. De afspraken worden beschreven in het dossier van het kind. Indien er vervolgstappen genomen worden, wordt er direct een volgend gesprek gepland.

Externe instanties

Voorscholen bieden aan alle kinderen de ondersteuning die het kind nodig heeft. Indien wenselijk kunnen externe deskundigen worden ingeschakeld. We werken hiervoor nauw samen met zorgpartners in de Wijkteams, Jeugdgezondheidszorg (GGD), JOKI-C, Kentalis, Auris, Libra, logopedist, fysiotherapeut ed. We verwijzen ouders door naar deze zorgpartners als ondersteuning nodig is. Het uitgangspunt hierbij is dat pedagogisch medewerkers alles doen in overleg met ouders.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Een optimale start voor elk kind als voorbereiding op de basisschool, daar draait het om bij Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE). Écht kijken naar een kind, inspelen op wat je ziet en juist dat doen waardoor kinderen hun grens opzoeken. Zo komt een kind in ontwikkeling en dat is wat wij willen. Goede samenwerking tussen voorschool en basisschool is daarbij van groot belang, omdat we zo een ononderbroken ontwikkelingslijn voor kinderen kunnen realiseren.

Visie en werkwijze

Kinderen leren door te spelen. We bieden kinderen ruimte om ontdekkingen te doen en stimuleren hen hierin. We bieden materialen aan die de fantasie prikkelen. We bieden activiteiten aan die passen bij de belevingswereld van een kind. We werken met thema's die kinderen herkennen en kunnen spelen. Naast de SLO ervaringsdoelen wordt gebruik gemaakt van de methode Uk & Puk.

We zijn flexibel in onze planning, zodat ons aanbod past bij wat er leeft bij de kinderen en bij wat zij nodig hebben.

Kinderen groeien door hun grenzen op te zoeken. We stimuleren kinderen zoveel mogelijk zelf te doen. We geven kinderen taakjes die hen uitdagen. We stimuleren kinderen nieuwe dingen te proberen en door te zetten als iets niet gelijk lukt. We dagen kinderen uit zelf oplossingen te bedenken. We stimuleren kinderen plannen te maken: Wat ga je doen? Wat heb je nodig? En geven hier feedback op.

Kinderen komen tot ontwikkeling als ze zich veilig voelen.

- We verwelkomen elk kind persoonlijk.
- We praten op ooghoogte en maken oogcontact met een kind.
- We geven elk kind persoonlijke aandacht.
- We reageren op initiatieven van kinderen.
- We werken met een vast dagritme.
- We gebruiken dagritmekaarten wanneer dit voor kinderen wenselijk is.
- We geven positieve feedback op het proces, niet op het resultaat.
- We spreken uit wat we verwachten van een kind en vermijden negatief aanspreken: Binnen lopen we, in plaats van: je mag niet rennen binnen.

Voorwaarden

Welbevinden en betrokkenheid vormen de basis voor ons aanbod voor alle kinderen. Specifiek voor de voorschoolse educatie werken we systematisch en op samenhangende wijze aan verschillende ontwikkelingsgebieden. Deze gebieden zijn **taal, beginnende rekenvaardigheden, motoriek en sociaal emotioneel leren**.

Veel van de ervaringsdoelen op deze gebieden komen dagelijks terug in de routines in de groep. Bij het begeleiden van de kinderen werken we vanuit het VAT-principe (volgen, aanpassen, toevoegen) op die manier sluiten we aan bij de belevingswereld van het kind.

Taal

Taal is er de hele dag. We werken doelmatig aan het vergroten van de woordenschat. Dit gebeurt onder andere door de inzet van woordkaarten en interactief voorlezen. De woordenschat gaat van passief naar actief gebruik. In het contact met de peuters wordt de correcte taal terug gegeven.

Beginnende rekenvaardigheid

Ook de beginnende rekenvaardigheden komen dagelijks terug in onze routines. We tellen bijvoorbeeld de bekertjes en de kinderen in de kring. We hebben het over rekenbegrippen zoals *veel en weinig, groot en klein* en maken deze inzichtelijk voor de kinderen met concrete voorbeelden. De oriëntatie in ruimte en tijd komt dagelijks meerdere momenten terug bij het bespreken van het dagritme. Naast de doelen die verwerkt zijn in de routines stellen we ook voor de beginnende rekenvaardigheden per thema doelen en activiteiten vast.

Motoriek

Bij de ontwikkeling van de motoriek gaat het om het krijgen van fysieke controle over de bewegingen. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt in grote motoriek en kleine motoriek. Mogelijke activiteiten voor de grote motoriek: fietsen, glijden, rennen, springen, enz.

Mogelijke activiteiten voor de kleine motoriek: blokken stapelen, kralen rijgen, plakken, knippen, enz.

We creëren spel mogelijkheden om deze activiteiten uit te kunnen voeren. We spelen dagelijks buiten en maken met regelmaat gebruik van de gym/speelzaal.

Sociaal-emotioneel leren

In onze dagelijkse routines stimuleren we zelfstandigheid, zelfvertrouwen en samen spelen en werken. Een voorbeeld hiervan zijn het zelfstandig ophangen van jas en tas en het opruimen van de materialen. Ook

aandacht voor de zindelijkheidstraining is een onderdeel hiervan. De pedagogisch medewerkers nemen de tijd voor dit soort zaken en stimuleren de kinderen het zelf te doen. Op die manier kan het competentiegevoel van de peuter groeien.

Naast de dagelijkse routines komen er ieder thema op dit gebied ervaringsdoelen aanbod. We zoeken hierbij de aansluiting bij het SEL-programma PBS dat op de basisschool gehanteerd wordt.

Voor al bovenstaande items geldt dat er voor de VVE-leerling wordt aangesloten bij de behoefte van de leerling. Waarbij indien nodig extra doelgericht op deze ontwikkelgebieden wordt ingezet.

Uren aanbod

Wanneer een kind in aanmerking komt voor VVE dan bezoekt hij/zij de voorschool op 4 vaste dagdelen van 4 uur, 16 uur per week. In 1,5 jaar betekent dit dat de peuter 960 uur VVE aanbod krijgt.

Per dagdeel zijn er maximaal 8 kinderen per pedagogisch medewerker aanwezig op de groep. De totale groep is niet groter dan 16 peuters.

Observatie en registratie

De ontwikkeling van de VE-peuter wordt in beeld gebracht middels het observatie en registratieprogramma *KIJK*. De gegevens van de *KIJK* worden digitaal overgedragen naar groep 1 van de basisschool. Naast de gegevensoverdracht is er een warme overdracht tussen de pedagogisch medewerker en de leerkracht. Op die manier kunnen de leerkrachten van de basisschool aansluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerling en het VE-aanbod in de kleutergroepen voortzetten. Uiteraard worden ouders bij deze overdracht betrokken. In voorkomende gevallen komt de leerkracht observeren in de voorschool om het handelen nog beter af te kunnen stemmen.

Ouderbetrokkenheid

De ouders van VE-leerlingen worden naast de genoemde punten in het hoofdstuk *Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie* naar behoefte vaker uitgenodigd voor een gesprek over de ontwikkeling van hun kind. Delta voorschool heeft de ambitie om ouders uit te nodigen om mee te spelen met hun kind, om hen op die manier inzicht te geven in de spelontwikkeling van hun kind en inhoudelijke betrokkenheid te stimuleren.

Het VVE-aanbod wordt meegenomen in de oudercommissie of indien deze niet voldoende leden heeft, in een ouderraadpleging. Dit kan bijvoorbeeld een algemene ouderavond of een enquête zijn. De ouders worden hiervoor uitgenodigd via het communicatiekanaal van de school.

Beredeneerd aanbod

Alle voorscholen sluiten met hun aanbod aan op de ontwikkelingslijn van de basisschool, zo ook onze voorschool. Er wordt gebruik gemaakt van methode Uk en Puk voor VVE, naast het beredeneerd aanbod vanuit SLO.

Het beredeneerd aanbod wordt middels een vaste werkwijze per periode vormgegeven:

- Stap 1 - Jaarplanning
- Stap 2 – Individuele kinderen en groepen kinderen in kaart
- Stap 3 – Doelen voor periode formuleren
- Stap 4 – Inrichten rijke omgeving/ plannen activiteiten
- Stap 5 – Aanpak specifieke kinderen
- Stap 6 – Weekplanning
- Stap 7 – Ouders betrekken/ informeren
- Stap 8 – Evalueren

Hierbij is constante aandacht voor de kwaliteit: van de pedagogisch medewerkers, het programma, de leeromgeving, de effectief benutte tijd en de zorg voor de kinderen.

Inrichting van de ruimte

Bij het inrichten van de ruimte wordt rekening gehouden met het VE-aanbod. Wij werken vanuit spel in rijk ingerichte ruimten, waarbij we buiten en binnen zoveel mogelijk in elkaar over laten lopen. De ruimte wordt dusdanig ingericht dat er mogelijkheden zijn om te ontdekken en te ervaren. Hierbij is het uitgangspunt “de ruimte als derde pedagoog”. In een uitdagende leeromgeving worden alle zintuigen geprikkeld.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor uitdagende, speelklaar gezette leeromgeving die de kinderen prikkelt tot spel. Blokken liggen bijvoorbeeld niet alleen in een bak, maar op de bouwmat wordt een speelaanzet klaargezet. Op die manier kan er spel uitgelokt worden. De pedagogisch medewerkers zorgen met regelmaat voor een nieuwe spelimpuls tijdens het thema.

Bij het beschrijven van het aanbod voor de komende periode wordt vooraf nagedacht over de inrichting van de ruimte, welke activiteiten en materialen er bij het thema passen, welke doelen hierin aanbod moeten komen en hoe dit aansluit bij de belevingswereld van de peuters. Hierbij wordt dankbaar gebruik gemaakt van de inbreng van de peuters en hun omgeving.

Aansluiting voor- en vroegschool

We dragen zorg voor een doorlopende leerlijn van de voorschool naar de basisschool. Hiertoe werken we vanuit een gedeelde visie op de voorschool en de basisschool. Dit uit zich bijvoorbeeld in een zelfde manier van doelgericht werken vanuit een beredeneerd aanbod. De onderbouwcoördinator van de basisschool stemt met regelmaat af met de pedagogisch medewerkers over alle voorkomende zaken. Zo worden onder andere thema's op elkaar afgestemd, kennis gedeeld over bijvoorbeeld het inrichten van de hoeken, maar ook allerhande praktische zaken.

We zorgen voor herkenbare situaties voor de peuters die de overstap naar de basisschool maken. Bijvoorbeeld het gebruik van dezelfde pictogrammen voor het dagritme in de voorschool en in groep 1-2.

De pedagogisch medewerkers gaan in de periode, voorafgaand aan de vierde verjaardag en de overstap naar groep 1, een aantal keer even langs bij groep 1. Op die manier maakt de peuter nog voordat hij/zij mag oefenen op een ongedwongen manier kennis met de nieuwe groep.

Voor de daadwerkelijke overstap gaat de peuter twee ochtenden wennen in de nieuwe groep.

Opleidingseisen pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers op onze voorschool zijn gecertificeerd voor het aanbieden van VVE volgens de eisen die daaraan gesteld zijn vanuit de wet. Indien de certificatie nog niet op orde is, neemt de pedagogisch medewerker zo spoedig mogelijk deel aan een kwalificerende cursus. Alle pedagogisch medewerkers zijn in bezit van taaleis 3F.

De pedagogisch medewerkers onderhouden hun kennis aan de hand van het opleidingsplan van de stichting, de inzet van een kwaliteitskaart, pedagogisch coaching en op VVE gerichte bijeenkomsten.

VVE-coach

De pedagogisch coach van de voorschool is tevens VE-coach. Op 1 januari wordt jaarlijks vastgesteld hoeveel VE-leerlingen er in de voorschool zijn. Per VVE-leerling wordt 10 uur coaching ingezet op de groep, dit is naast de uren die de pedagogisch coach inzet per medewerker. Deze coachuren zijn gericht op het VE-beleid en -aanbod. De coaching kan gericht zijn op een individuele leerling, op het verbeteren van het aanbod of bijvoorbeeld afstemming met het gehele voorschoolteam. Het bovenschoolse projectteam draagt zorg voor het overkoepelende VE-beleid en het opleidingsplan.

Kwalitatief VVE-aanbod

Delta-voorschool draagt actief zorg voor een kwalitatief VVE-aanbod. Dit wordt gedaan door samen structureel te werken aan de VVE- richtlijnen aan de hand van de volgende criteria:

- Pedagogisch medewerkers worden ondersteund en begeleid door een pedagogisch coach;
- De pedagogisch medewerkers welke VVE aanbod verzorgen zijn opgeleid en worden structureel begeleid door de VE-coach;

- De VVE-programma's met de daarbij behorende thema's worden uitgevoerd, zoals de VVE-methode dat voorhoudt;
- Het beschreven beredeneerd aanbod wordt per periode doorgenomen (en eventueel aangescherpt) met de pedagogisch coach. Doel is met name continue afstemming op de behoeften en ontwikkelfase van de verschillende kinderen in de groep;
- De voorschool gebruikt een observatie instrument (KIJK) om ontwikkelingen van doelgroepkinderen vast te leggen. De informatie uit deze observatie wordt gebruikt om te signaleren en om passend vervolgaanbod te plannen;
- Het structureel en actief betrekken van ouders bij de thema's in de groep en de ontwikkeling van hun kind.
- Ieder jaar brengen medewerkers hun eigen ontwikkeling in beeld vanuit de kwaliteitskaart *PeuterTijd met Kwaliteit*. Aan de hand van de ontwikkelbehoeften en wensen wat betreft kwaliteitsverbetering wordt een opleidingsplan gemaakt.
- In het opleidingsplan is jaarlijks verplichte scholing opgenomen met betrekking tot VVE.
- De bovenscholse projectgroep zorgt voor bijsturing en evaluatie van items die centraal worden aangestuurd, zoals het aanbod van de scholing, de facilitering van de pedagogisch coaches en het algemene pedagogisch beleid.

Bijstellen van het beleid

Het pedagogisch beleid wordt jaarlijks in januari en in september bijgesteld. In januari wordt met name gekeken naar de wet- en regelgeving, in september wordt met name gekeken naar de dagelijkse praktijk.

Inzet vrijwilligers en stagiaires

Incidenteel wordt er op scholen ruimte geboden voor een stage- of vrijwilligersplek.

De stagiaire of vrijwilliger is nooit alleen op de groep en zal altijd worden begeleid door de pedagogisch medewerker zodat deze adequaat kan ingrijpen. Zij worden boventallig ingezet. Wanneer een vrijwilliger of stagiaire start op de groep zal deze zich voorstellen met een 'deurposter' of via het gebruikelijk communicatiemiddel van school, zoals bijvoorbeeld een nieuwsbrief.

De stagiaire of vrijwilliger krijgt begeleiding van een pedagogisch medewerker en werkt onder diens verantwoordelijkheid.

De stagiaire en de vrijwilliger die op een voorschool gaan werken zijn vooraf aan de werkzaamheden in bezit van een VOG en daarmee geregistreerd in het Personenregister.

Praktische zaken

Contactgegevens

Delta voorschool

Meerpaal 5

4904 SK Oosterhout

0162-424551

voorschool@delta-onderwijs.nl

Voorschool Westhoek

Nieuwe Bouwlingstraat 33

4901 KJ Oosterhout

0162 454 352

Openingstijden en dagdeelcombinaties

De kinderen bezoeken de voorschool op twee vaste dagdelen in de week. De samenstelling van groepen wijzigt in het algemeen alleen als 4-jarigen doorstromen naar de basisschool en een 2,5-jarige instroomt. Dit zorgt voor stabiliteit in de groep waardoor kinderen zich vertrouwd kunnen voelen met hun leeftijdsgenoten.

De dagdeelcombinatie op de Westhoek zijn:

- maandagochtend-vrijdagochtend,
- maandagmiddag-woensdagochtend,
- dinsdagochtend-donderdagmiddag,
- dinsdagmiddag-donderdagochtend.

Ziekmelding

Als een kind door ziekte of andere reden de voorschool niet kan bezoeken, wordt van de ouders verwacht, dat ze dit dan voor aanvang van de ochtend aan de pedagogisch medewerkers melden. Dit kan telefonisch doorgegeven worden.

Brengen en ophalen

De peuters worden 's ochtends vanaf 8.25u in het lokaal gebracht. Om 8.30u starten de Peutertijd.

De peuters worden om 12.30 uur opgehaald. In de middag starten we om 13.00u en worden de kinderen om 17.00u weer opgehaald.

Als de peuter opgehaald wordt door een ander persoon dan de ouder, wordt van de ouders verwacht dat zij dit vooraf doorgeven.

Eten en drinken

Tijdens de fruitpauze ('s ochtends en 's middags) eten de kinderen zelf meegebracht fruit.

Aan het einde van de ochtend lunchen de kinderen samen. Zij eten de kinderen hun zelf meegebrachte boterhammen en drinken zij hun zelf meegebracht drinken. Aan het eind van de middag eten de kinderen een zelf meegebrachte hartige snack. De pedagogisch medewerkers zorgen dat zij op de hoogte van eventuele allergieën en diëten zijn.

Eet- en drinkmomenten zien wij ook als belangrijke leermomenten.

Verjaardag

Om 8.30/16.30 zijn de ouders welkom om de verjaardag mee te komen vieren. We zingen dan samen liedjes, maken muziek, toveren en maken vuurwerk. Aan het einde van de verjaardag mag het kind trakteren.

Zindelijkheidstraining

Als de ouders thuis bezig zijn met zindelijkheidstraining, wordt hier ook op de voorschool aandacht aan besteed. De pedagogisch medewerkers laten het kind nog eens extra plassen op de voorschool. Dit gebeurt zonder dwang uit te oefenen. Kinderen die nog niet zindelijk zijn, worden regelmatig verschoond.

Omgaan met hygiëne en kinderziektes

Hygiëne

De groepsruimte van de voorschool wordt 1 keer per week gepoetst door de schoonmaaksters. Dagelijks wordt door de pedagogisch medewerkers de tafels en stoelen schoongemaakt en de vloer geveegd.

Kinderziektes

De voorschool heeft de stelregel, dat zieke kinderen thuis horen te blijven. Op de voorschool is een map van de GGD aanwezig waarin alle kinderziektes en bijbehorende adviezen staan. Hiernaast kan de site van het RIVM of de KIDDI-app worden geraadpleegd.

Hieronder een aantal voorbeelden:

Waterpokken:	Zolang er nog vocht in de blaasjes aanwezig is, worden de ouders dringend verzocht hun kind thuis te houden i.v.m. besmettingsgevaar. We mogen de kinderen niet weren.
Diarree / braken:	Een goede hygiëne in de voorschool is van belang. Ouders worden geadviseerd hun kind thuis te laten.
Koorts:	Ouders worden gebeld om het kind te komen halen.
Rode hond:	Kind thuis houden en een waarschuwing uit laten gaan voor zwangere vrouwen.
Roodvonk:	Kind thuis houden.

De voorschool mag kinderen alleen weren als er sprake is van bloederige diarree en open TBC. Bij twijfelgevallen wordt het advies van de GGD gehanteerd of wordt er hulp van de huisarts ingeroepen. In de map van de GGD staat ook vermeld welke situaties gemeld moeten worden bij de GGD. Er is ook een protocol aanwezig m.b.t. toediening van medicijnen.

Hoofdluis

Na iedere schoolvakantie worden alle kinderen door de hulpouders gecontroleerd op hoofdluis. Indien er bij een kind hoofdluis of neten geconstateerd wordt, worden de ouders van het desbetreffende kind zo spoedig mogelijk telefonisch op de hoogte gebracht. De pedagogisch medewerkers adviseren hun kind dan ook m.b.t. de bestrijding van de hoofdluis. De ouders van de overige peuters worden via het Ouderportaal op de hoogte gebracht van het feit dat er hoofdluis op de voorschool is geconstateerd en tips omtrent het bestrijden van hoofdluis worden gegeven.

Bij constatering van kinderziektes of hoofdluis informeren we ook de leerkrachten van de basisschool, waar ook broertjes en zusjes van de peuters verblijven. Dit gebeurt wederzijds.

Ongeluk

Indien er een ongelukje op de voorschool gebeurt, wordt er zo nodig direct contact met de eigen huisarts van het desbetreffende kind opgenomen. Natuurlijk worden ook de ouders zo snel mogelijk geïnformeerd. De volgorde van deze handelingen is afhankelijk van de situatie. Er is altijd iemand aanwezig die in het bezit is van een EHBO-diploma. Het ongevalregistratieformulier wordt nadien ingevuld, zodat vastlegging van het voorval is gewaarborgd.

Aanvullende locatie specifieke documenten

Bijlage 1

Protocol Leerlingenvervoer en Veiligheid Basisschool kbs De Westhoek



Oosterhout

januari 2022

Inleiding

Basisschool De Westhoek verklaart het voorliggende protocol van toepassing op het door de school georganiseerde groepsvervoer van leerlingen van en naar school en naar andere bestemmingen in het kader van schoolactiviteiten.

Met dit protocol wordt beoogd voorschriften te geven aan het personeel, ouders c.q. vrijwilligers en andere partijen die het leerlingenvervoer verzorgen, met als doel daarmee de (verkeers)veiligheid van leerlingen zoveel mogelijk te waarborgen.

Wettelijke regels die van toepassing zijn op leerlingenvervoer, zoals omschreven in de weg en verkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's (ingegaan op 1 september 2002 en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006) vinden hun weerslag in dit protocol.

Directie
Kbs De Westhoek

- 1. Definities**
- 2. Algemeen**
- 3. Voorschriften per vervoermiddel**
 - 3.1.1 Per auto
 - 3.1.2 Verkeersregels
 - 3.1.3 Route
 - 3.1.4 Aantal te vervoeren personen
 - 3.1.5 Plaats van de te vervoeren leerlingen
 - 3.1.6 Autogordels
 - 3.1.7 Kinderslot
 - 3.1.8 In- en uitstappen
 - 3.1.9 Verzekering
 - 3.1.10 Rijbewijs
 - 3.1.11 Begeleiding van kinderen
 - 3.2.1 Per touringcar
 - 3.2.2 Per openbaar vervoer
 - 3.2.3 Per fiets
 - 3.2.4 Te voet op excursie
 - 3.2.5 Uitzondering
- 4. Verzekering**
- 5. Naleving van dit protocol**

Bijlage 1 Verzekeringen**Bijlage 2 Brief aan ouders**

1. Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

- a. Leerlingenvervoer: het door de school georganiseerd groepsvervoer van leerlingen, bijvoorbeeld in het kader van schoolreis, excursies, theater- en concertbezoeken etc. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan het vervoer van de eigen kinderen door de ouders van en naar school.
- b. Verzekering: Voor rijdende ouders: Een WA verzekering en een inzittendenverzekering

2. Algemeen

- a. De coördinator: Met de coördinator wordt bedoeld de directie van kbs de westhoek
 - a.1. De coördinator draagt zorg voor het bekendmaken van dit protocol aan de betrokken partijen.
 - a.2. De coördinator ziet er op toe dat de uitvoering van onderstaande voorschriften wordt nageleefd.
 - a.3. De coördinator draagt er zorg voor dat dit protocol ter inzage is op de website van onze school.
- b. Ouders, of andere personen die optreden als begeleiders tijdens de schoolreis, volgen de aanwijzingen van de coördinator en leerkrachten op.
- c. Tijdens een reisje/excursie is de leerkracht verantwoordelijk voor naleving van het protocol door begeleiders.
 - c.1. Bij calamiteiten zijn de leerkrachten verantwoordelijk voor het zoeken van een passende oplossing voor het probleem.
- d. Ouders zijn enkel als begeleiding aanwezig en zij volgen de aanwijzingen van de leerkrachten.
- e. Wanneer er gefietst wordt is het dragen van veiligheidsvestjes verplicht.

3. Voorschriften per vervoermiddel

3.1.1 Per auto

De chauffeur neemt het volgende in acht:

3.1.2 Verkeersregels

De chauffeur houdt zich aan de wettelijk vastgestelde verkeersregels. Bekeuringen gerelateerd aan (verkeers)overtredingen door de chauffeur kunnen niet worden verhaald op de school.

3.1.3 Route

Er wordt niet in colonne gereden aangezien dan de mogelijkheid bestaat dat voornamelijk op de auto die er voor rijdt wordt gelet en minder op het totale verkeer. Beter is om gebruik te maken van een navigatiesysteem of om een duidelijke routebeschrijving (met eventuele rustplaatsen) te overhandigen en toe te lichten. Of de leerkracht overlegt vooraf een route die door alle begeleiders wordt gevolgd. E.v.t. worden er rustplaatsen afgesproken.

3.1.4 Aantal te vervoeren personen

Er worden niet meer kinderen in de auto vervoerd dan er autogordels aanwezig zijn. De kinderen mogen dus niet in de bagageruimte van de auto worden vervoerd.

3.1.5 Plaats van de te vervoeren leerlingen

Basisregel:

- a. Kinderen vanaf 1.35 meter en volwassenen moeten gebruik maken van de veiligheidsgordel.

- b. Kinderen kleiner dan 1.35 meter moeten altijd in een passend en goedgekeurd kinderzitje worden vervoerd (volgens de R44-norm of volgens de i-Size norm).

Omdat in de praktijk het niet in alle gevallen mogelijk is om aan deze regels te voldoen zijn er een aantal uitzonderingen. De meeste van deze uitzonderingen gelden niet voor kinderen jonger dan drie jaar.

Uitzondering vervoer in eigen auto

- Als er geen gordels achterin zijn, mogen kinderen tot 3 jaar niet achterin vervoerd worden. Kinderen vanaf 3 jaar en volwassenen mogen los op de achterbank zitten.
- Als er geen gordels voorin en achterin zijn, mogen kinderen tot 3 jaar niet worden vervoerd. Kinderen vanaf 3 jaar tot 1,35 meter mogen alleen achterin vervoerd worden. Iedereen groter dan 1,35 meter mag voorin zitten.
- Als op de achterbank al twee autostoeltjes en/of zittingverhogers in gebruik zijn en er geen plaats meer is voor een derde, dan mogen kinderen van 3 jaar en ouder op de achterbank de autogordel gebruiken. Het is daarbij niet toegestaan om de driepuntsgordel als heupgordel te gebruiken, door het schuine gedeelte achter de rug te laten lopen.
- Bij een bijzondere fysieke gesteldheid (denk aan gipsbroek) of bijzondere omstandigheden kan een vrijstelling bij het CBR worden aangevraagd.
- Als de passagiers in een rolstoel zit, mogen zij in hun rolstoel vervoerd worden.

Uitzondering vervoer in andere auto; anders dan de eigen (pleeg)ouder

Als kinderen incidenteel in andermans auto meerijden, dan mogen kinderen ouder dan 3 jaar zonder autostoeltje of zittingverhoger vervoerd worden. In deze gevallen geldt:

- Kinderen mogen alleen achterin de auto in de gordels vervoerd worden.
- Kinderen mogen alleen over een beperkte afstand vervoerd worden, dus geen vakantiereis.
- Naar een uitwedstrijd van het sportteam is wel incidenteel, wekelijks naar de zwemles of kinderopvang is niet incidenteel.
- De aanwezige autostoeltjes en/of zittingverhogers moeten wel gebruikt worden.

3.1.6 Autogordels

- a. De bestuurder van de auto let er op dat de kinderen de autogordels voor vertrek om doen en dat ze die tijdens het rijden niet afdoen.
- b. De driepuntsgordel als heupgordel gebruiken mag niet. De driepuntsgordels zijn hier niet voor gemaakt en bieden dan onvoldoende veiligheid.
- d. Voor vertrek controleert de verantwoordelijke leerkracht of het aantal leerlingen dat per auto wordt vervoerd aan de in [artikel 3.1.5 genoemde](#) geldende regels voldoet.
- e. Indien er te weinig geldige zitplaatsen voor de leerlingen beschikbaar zijn, neemt de verantwoordelijke leerkracht het besluit om geen vervoer te laten plaatsvinden!

3.1.7 Kinderslot

Indien aanwezig, wordt er gebruik gemaakt van kindersloten.

3.1.8 In- en uitstappen

De kinderen dienen op een veilige plaats in- en uit te stappen; aan de trottoirkant of, als er geen trottoir is, in de berm. Begeleiders dienen zelf eerst uit te stappen.

3.1.9 Verzekering

Er wordt van uit gegaan dat de rijdende ouder een deugdelijke W.A. verzekering en een inzittendenverzekering heeft afgesloten.

3.1.10 Rijbewijs

Bestuurders dienen in het bezit te zijn van een geldig Nederlands rijbewijs, en dit ook bij zich te hebben.

3.1.11 Begeleiding van kinderen

Per vervoerswijze wordt aangegeven hoe de verhouding kinderen ten opzichte van volwassenen is (hier kan ook worden verwezen naar artikel 3.2.1 t/m 3.2.4) . Hiervan kan – in overleg met de coördinator /leerkracht– worden afgeweken.

3.2.1 Per touringcar

- a. Het aantal te vervoeren personen met een touringcar is gekoppeld aan het aantal zitplaatsen. In een touringcar mogen niet meer leerlingen zitten dan er zitplaatsen voor volwassenen zijn. Het toegestane aantal passagier staat vermeld op de vergunning die in de touringcar aanwezig moet zijn, en is bepaald door het aantal zitplaatsen.
- b. Bij vervoer per touringcar dient tenminste één begeleider per vijftientig leerlingen aanwezig te zijn.
- c. Bij voorkeur is er naast de chauffeur een begeleider aanwezig.
- d. Begeleiders dienen tijdens de schoolreis verspreid in de touringcar te zitten.
- e. Iedereen ouder dan 3 jaar, moet een eigen zitplaats hebben, zitplaatsen mogen niet gedeeld worden. In touringcars moeten kinderen ouder dan 3 jaar de gordel gebruiken.
- f. Kinderen onder de 3 jaar mogen "los" of bij iemand op schoot vervoerd worden, zij mogen de gordel niet delen.
- f. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen per touringcar.
- g. De leerkracht controleert voor vertrek of aan bovenstaande is voldaan.
- h. Op locatie is voor leerlingen van groep 1 t/m 4 het minimum aantal van één begeleider per acht leerlingen aanwezig.
- i. Op locatie is voor leerlingen van groep 5 t/m 8 het minimum aantal van één begeleider per tien leerlingen aanwezig.

3.2.2 Per openbaar vervoer

Het vervoer per bus, tram of trein geschiedt volgens de volgende normering:

- a. Bij vervoer van leerlingen van de kleuterklassen dient tenminste één begeleider per vier leerlingen aanwezig te zijn.
- b. Bij vervoer van leerlingen van groep 1 t/m 4 dient minimaal één begeleider per zes leerlingen aanwezig.
- c. Bij vervoer van leerlingen van groep 5 t/m 8 dient minimaal één begeleider per acht leerlingen aanwezig.
- d. De leerkracht bepaalt vooraf het aantal noodzakelijke volwassen begeleiders.
- e. Het in- en uitstappen dient goed georganiseerd plaats te vinden. Daarover worden voor vertrek duidelijke afspraken gemaakt.
- f. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen per bus.
- g. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn vindt de reis geen doorgang.

3.2.3 Per fiets

- a. Leerlingenvervoer per fiets vindt slechts plaats met leerlingen vanaf groep 6. De leerlingen van groep 1 t/m 5 gaan niet als groep – of in kleine groepjes – fietsen.
- b. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen op de fiets.
- c. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn, vindt de reis geen doorgang.

Afspraken vooraf

- De leerkrachten dragen er zorg voor dat onderstaande afspraken en gedragsregels bekend zijn bij henzelf, de begeleid(st)ers en de leerlingen.
- De begeleid(st)ers krijgen enkele dagen voorafgaand aan de fietstocht deze afspraken en gedragsregels schriftelijk overhandigd.
- Met de leerlingen worden deze afspraken in de klas doorgenomen, voorafgaand aan elke fietstocht.
- Ouders/ verzorgers krijgen bij elke excursie het telefoonnummer van een contactpersoon.
- De mobiele telefoonnummers van de begeleid(st)ers zijn onderling bij elkaar bekend.
- Iedere begeleider is in het bezit van een routebeschrijving.
- Indien nodig heeft de voorste begeleid(st)er een fluitje zodat er tijdig gewaarschuwd kan worden als er geremd moet worden.

Afspraken en gedragsregels fietsen in groepen

- Rood en Oranje betekent stoppen. Er zijn in Nederland geen speciale verkeersregels voor fietsen in groepsverband. Dit betekent dat fietsers in een groep zich aan dezelfde verkeersregels en –tekens moeten houden als de individuele fietser. Rood licht betekent dus stoppen, ook al is de halve groep wel overgestoken (die had nl. groen). Ook de begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus niet bevoegd om bijv. het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep fietsers.
- Zichtbaarheid. Alle begeleiders dragen een fluorescerend hesje (in het bezit van de school). De groep blijft in zijn totaliteit zo veel mogelijk bij elkaar (zie verder bij ‘oversteken’).
- Begeleid(st)ers: Er wordt gefietst in groepjes van 4 tot 6 personen onder leiding van een begeleid(st)er. Of: er zijn minimaal 3 begeleid(st)ers per groep van wie er 1 vooraan, 1 in het midden en 1 achteraan fietst. Het meest ideaal is een begeleid(st)er per 6 à 8 kinderen. Begin én eindig echter altijd met een begeleid(st)er. Als er in kleinere groepen gefietst wordt, wordt het aantal begeleiders natuurlijk aangepast.
- Algemene veiligheid: Kinderen gaan niet bij elkaar achterop. Bij het ontbreken van een fiets mag diegene achterop bij een begeleid(st)er indien dat mogelijk is.
- Er wordt een zo veilig mogelijke route gereden: fietspaden, verkeersregeling met behulp van verkeerslichten e.d. heeft daarbij de voorkeur.
- Eventuele bagage wordt veilig meegenomen: dus onder stevige snelbinders, in een fietstas of in een rugzak. Hang nooit een tas aan het stuur.
- Luisteren naar muziek op mp3 / ipod / smartphone ed. is niet toegestaan.

Oversteken

- Bij een verkeerslicht: Er wordt gestopt bij oranje en rood.
- Zonder verkeerslicht: Elk tweetal kinderen steekt over wanneer dit veilig is.
- Zorg ervoor dat de groep kruisingen en wegen niet blokkeert bij het wachten.

- De rest van de groep wacht op een daarvoor geschikte, veilige plaats (te bepalen door de begeleiding: aan de kant van de weg, fietspad of op de stoep als die er is) totdat de totale groep weer compleet is. Pas dan fietst de groep in zijn geheel weer verder.
- Nakomen instructies begeleider: de begeleider bepaalt – en geeft aan - wie er over mag steken, waar er moet worden gewacht, wanneer de groep verder mag fietsten enz.

Algemene gedragsregels (afkomstig van Veilig Verkeer Nederland)

- Fiets nooit met meer dan twee naast elkaar.
- Als iemand belt of toetert om in te halen, ga dan achter elkaar fietsen.
- Fiets ook achter elkaar op drukke en/of smalle wegen en fietspaden en als je zelf wilt inhalen.
- De laatste waarschuwt als er een auto achteropkomt die wil inhalen.
- Houd twee handen aan je stuur.
- Fiets niet te dicht naast of achter elkaar.
- Let goed op het stopteken van de voorste.
- Moet je remmen, waarschuw dan even door je hand op te steken/ schuin in de lucht te steken.
- Let goed op elkaar en blijf altijd zelf goed uitkijken.
- Zorg ervoor dat je fiets in orde is: denk bijv. aan remmen, verlichting, bel, bandenspanning en ketting. Als de fiets vooraf niet in orde blijkt, blijft deze achter. De leerkracht / conciërge heeft hierbij de bevoegdheid de fiets af te keuren.
- Stoeien op de fiets is niet stoer, maar stom.

3.2.4 Te voet

- a. Leerlingenvervoer te voet vindt slechts plaats bij voldoende begeleiding door volwassenen.
- b. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te lopen per groep.
- c. In ieder geval loopt in elke loopgroep minimaal één begeleider vooraan de groep.
- d. Alle begeleiders dragen een reflecterend veiligheidsvest
- e. Kinderen lopen in tweetallen, eventueel handen vast.
- f. (Gym)tassen worden niet “los” in de hand meegenomen maar omgehangen.
- g. Lopen in groepen geschiedt volgens de volgende normering:
 - (1) De kleuterklassen : minimaal één volwassene op 8 kinderen.
 - (2) Groep 3 tot en met groep 8: minimaal één volwassenen per groep.Als er te weinig begeleiders aanwezig gaat de excursie te voet niet door.
- h. Er wordt een zo veilig mogelijke route gelopen: voetpaden, zebrapaden, verkeersregelingen met behulp van verkeerslichten e.d. hebben daarbij de voorkeur. Voetgangers gebruiken het fietspad als er geen trottoir of voetpad is. Is er geen fietspad, dan moet voetgangers de wegberm gebruiken of de uiterste zijde van de rijbaan.

Afspraken vooraf

- ✓ De leerkrachten dragen er zorg voor dat onderstaande afspraken en gedragsregels bekend zijn bij henzelf, de begeleid(st)ers en de leerlingen.
- ✓ Voorafgaand aan elke wandeltocht worden kinderen in ieder geval herinnerd aan het stoppen bij iedere stoeprand.
- ✓ Iedere begeleider is in het bezit van of bekend met de te lopen route.

- ✓ Indien nodig heeft de leerkracht een fluitje zodat er tijdig gewaarschuwd kan worden als er gestopt moet worden.

Afspraken en gedragsregels fietsen in groepen

- Er zijn in Nederland geen speciale verkeersregels die lopers in groepsverband betreffen. Dit betekent dat lopers in een groep zich aan dezelfde verkeersregels en –tekens moeten houden als de individuele wandelaar. Rood licht betekent dus stoppen, ook al is de halve groep wel overgestoken (die had nl. groen). Ook de begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus niet bevoegd om bijv. het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep lopers.
- Begeleid(st)ers dragen een reflecterend veiligheidsvest.
- De groep blijft in zijn totaliteit zo veel mogelijk bij elkaar.
- Bij een zebrapad: er wordt gewacht met oversteken tot er geen verkeer aankomt of het verkeer is gestopt. De begeleider geeft een teken.
- Zorg ervoor dat je kruisingen en wegen niet blokkeert bij het wachten
- Er zijn voor een fietsende groep minimaal drie begeleid(st)ers: een vooraan, een middenin en een achteraan de groep.

Algemene gedragsregels

- Loop nooit met meer dan twee naast elkaar.
- Loop achter elkaar op drukke en/of smalle voetpaden.
- Let goed op het stopteken van de voorste.
- Let goed op elkaar en blijf altijd zelf goed uitkijken.
- Stoeien onderweg is niet stoer, maar stom.

4 Verzekering

- a. De coördinator draagt zorg voor deugdelijke verzekering wanneer gebruik gemaakt wordt van vervoermiddelen die eigendom zijn van de school en die gebruikt worden voor het georganiseerd groepsvervoer van leerlingen.
- b. De coördinator vergewist zich van deugdelijke verzekering wanneer voor het georganiseerd groepsvervoer van leerlingen gebruik gemaakt wordt van voertuigen die eigendom zijn van ouders c.q. vrijwilligers. De coördinator kan dit delegeren naar de leerkrachten.
- c. Wanneer voor het leerlingenvervoer gebruik gemaakt wordt van de diensten van een vervoersmaatschappij, vergewist de coördinator, via de verantwoordelijke en organiserende leerkracht(en), zich van deugdelijke verzekering door deze maatschappij.
- d. Grote calamiteiten/ongevallen worden direct telefonisch gemeld aan de coördinator. Kleine calamiteiten worden na terugkomst gemeld bij de coördinator.

5 Naleving van dit protocol.

De verantwoordelijke leerkracht informeert de betrokken ouders over naleving van de regels en afspraken die in dit protocol zijn opgenomen. We nemen aan dat iedere betrokkene het belang van naleving van dit protocol erkent en conform de gemaakte afspraken handelt. Indien dit niet mogelijk is zal per situatie bezien moeten worden hoe te handelen. De eindverantwoordelijkheid van de naleving van dit protocol ligt bij de coördinator van basisschool De Westhoek Het personeel wordt – zoals eerder in artikel 2 genoemd –

door hem/haar bekend gemaakt met de vastgelegde afspraken. Bij niet na kunnen leven van de vastgestelde afspraken zoekt de coördinator naar een oplossing. Bij niet naleving van de gemaakte afspraken zal de coördinator de leerkracht(en) aanspreken en om een verklaring vragen. Bij ernstige overtreding en/of niet na willen leven van dit protocol handelt het bestuur (Delta onderwijs) conform de vastgestelde sanctiemaatregelen in de cao voor het primair onderwijs (CAO PO).

Bijlage 1

Verzekeringen

Schoolverzekering

Basisschool kbs De Westhoek heeft een verzekeringspakket afgesloten, bestaande uit een aansprakelijkheidsverzekering. Dit is een basispakket dat alle relevante schadeclaims dekt, mits deze in relatie staan met de school. Het betekent dat (meerdaagse) schoolreisjes en excursies in deze verzekering zijn meeverzekerd.

Het is verboden om schoolactiviteiten te organiseren die een verhoogd risico met zich meebrengen (bijvoorbeeld abseilen) en waar de school verzekeringstechnisch een extra verzekering voor zou moeten afsluiten. Of er moet een verzekering voor afgesloten worden.

Collectieve ongevallenverzekering

Op grond van de ongevallenverzekering zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (leerlingen, personeel en vrijwilligers) verzekerd. De verzekering geeft recht op een (beperkte) uitkering als een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheelkundige kosten gedeeltelijk meeverzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkene geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materiële schade (kapotte bril, fiets et cetera) valt niet onder de dekking.

Aansprakelijkheidsverzekering De aansprakelijkheidsverzekering biedt zowel de school zelf als diegenen die voor de school actief zijn (bestuursleden, personeel en vrijwilligers) dekking tegen schadeclaims als gevolg van onrechtmatig handelen. Er zijn twee aspecten, die vaak aanleiding zijn tot misverstanden:

- ✓ Ten eerste is de school of het schoolbestuur niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zou alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moeten worden vergoed. Deze opvatting leeft wel bij veel mensen, maar berust op een misverstand. De school is alleen aansprakelijk en daarmee schadevergoedingsplichtig wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moeten dus tekort zijn geschoten in hun rechtsplicht. Het is dus mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid van de kant van de school. Een voorbeeld daarvan is schade aan een bril tijdens de gymnastiekles; die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering en wordt (dan ook) niet door de school vergoed.
- ✓ Ten tweede is de school niet aansprakelijk voor (schade door) onrechtmatig gedrag van leerlingen. Leerlingen (of, als zij jonger zijn dan veertien jaar, hun ouders) zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling die tijdens de schooluren of tijdens andere door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering afsluiten.

Bijlage 2

Brief aan ouders

Onderstaande zal opgenomen worden in brieven waarin ouders gevraagd worden te rijden. Verder zal het geplaatst worden op de website.

De rijdende ouder zal – eenmaal per jaar – verzocht worden om via een schriftelijke verklaring onderstaande punten te bevestigen door het zetten van een handtekening. Deze verklaring dient de ouder te ondertekenen de eerste keer dat hij/zij dat betreffende schooljaar rijdt. Het formulier zal dan voor de rest van het jaar geldig zijn. Het is de verantwoordelijkheid van de ouder om wijzigingen hierop door te geven aan de school.

De school verwacht dat de rijdende ouder:

- ✓ in het bezit is van een geldig NL rijbewijs.
- ✓ minimaal een WA-verzekering heeft.
- ✓ controleert of iedereen op de juiste manier vast zit.
- ✓ niet meer kinderen meeneemt dan is toegestaan (aantal gordels).
- ✓ de deuren heeft vergrendeld middels kinderslot (indien aanwezig).
- ✓ de kinderen op een veilige plaats laat in- en uitstappen.
- ✓ indien nodig, zelf voor een stoeltje/zitverhoger zorgt.
- ✓ het rijbewijs bij zich heeft.
- ✓ bekend is met de regelgeving.

Als school houden wij ons aan de wettelijke regels (zoals omschreven in de Wegenverkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006).

Schriftelijke verklaring behorend bij: Protocol leerlingvervoer en veiligheid,
Basisschool **KBS De Westhoek** wordt tijdig voorafgaand aan het vervoer door de groepsouder(s) uitgereikt
en ingenomen.

Ondergetekende verklaart dat hij/zij:

- ✓ -op de hoogte is van het “Protocol leerlingvervoer en veiligheid”, te vinden op de website van de school.
- ✓ -In het bezit is van een geldig Nederlands rijbewijs en dat bij zich draagt.
- ✓ -Minimaal een WA-verzekering heeft.
- ✓ -leerlingen vervoert op de wettelijke toegestane manier.
- ✓ -zorgt dat leerlingen op een veilige plaats en wijze in- en uitstappen.
- ✓ -de portieren vergrendelt middels het kinderslot.
- ✓ -bekend is met de regelgeving en zich hier aan houdt.

Naam:.....

Adres:.....

Woonplaats:.....

Telefoonnummer:.....

Datum.....

Handtekening: